Tii te Paulo
nge céii
Tit
Atabuhi ko a tii

Woo na e tii a tii ce?
Wo Paulo, pa apostolo.

E tii éniile?
Ha awieme a jo 62 me 66, ânebuhe a bénebwéne bwo mu te Paulo he karépu ne Rome, me a bwo mele ten nelang. Wieli e mu Macédoine wo Paulo. Omehi Atabuhi ko a tii *1 Timoté*. E tii ha a benaamwon na e tii a bécéiuhe tii ten ne te Timoté.

E tii me dee?
Te Tit, pa naî pa céiu Grek, na e mu pwo a één Krète. E céihi ne ko Iésu mu ko Paulo (1.4). É ha a jo 46, ke e âcéin nge Iérusaléma (omehi *Galat* pwahamii tii 2). Ke 10 ni jo alecehen, ke e âcéi Paulo ha a béciéhe bwo engen den, ke lu pipenem ibu, beme lu pipatemehi a Pwooti Wâé (omehi *2 Korénit* pwahamii tii 2, 7, 8, me 12). É alecehen, ke wo Paulo, ke e neeng nge Krète, beme e pihuô te ni acéihi (1.3).

É ko ade na e tii?
Nime Paulo me e ne ce cémun de Tit, beme e pwoiipihi a bwo pimu ibu te lépwo acéihi ne Krète.

Ade ace âne a tii ce?

Wo Paulo, ke e paniimihi te Tit, ke e pii ten a bwo mulie te pana nimen me e pihuôhi ni acéihi. Ke e ne mwo ni pune te lépwo acéihi: te lépwo ukéiu, te ni ewa toomwo, te ni ewa aiu, me lépwo acéihi na lépwo apenem tice ja kon *(esclaves)* te lépwo apulie na pwo naamuulé. Ke e patemehi telé a mulie na wâé te Padué.

A bwomune a tii te Tit

Pipwobwocu *(1.1–4)*
Pé ehi ni acéihi @ ke cubwoni lépwo apwopune na lépwo agele *(1.5–16)*
A bwo mulie ha a mulie na wâé *(2.1—3.11)*
A bwo pacémuni ni acéihi *(2.1–10)*
A mulie na mwo coho *(2.11—3.11)*
Bénebwéne pwooti ke bépinelé *(3.12–15)*

Pipwobwocu

1 Woéo Paulo [na é pwotii lé céiiko, go Tit].
Woéo pa eabwé te Padué, ke é *apostolo te Iésu
*Kériso.
[E pahedeéo wo Padué] beme é ne me piubwo
da a céihi te lépwona e caa pipégalilé. Ke e
pahedeéo, beme é patemehi a juuju ko Iésu,
beme lé mulie, ke me lé mu mang ko Padué.
2 Ke me wonaa, ke lé o céihi me ubwo pie, e o
mu kolé a *mulie dieli mwo ne pele Padué. Be
ânebuhe [a bwo ne na a bwohemwo] ke e caa mi
pii pie, e bo ne tenye a mulie naa, ke time e uce
gele.
3 Ke é ha a benaamwon na e caa te mi
pacuwohi wo Padué, pa *aceluimikenye, ke e caa

1:2 1.2 Kolosé 1.27

patemehi a pwooti ten naa, ke e pahedeéo beme
é pipatemehi.
4 Wogo Tit, ke go pwohewiin heme te pa ju
naîng, mu ko a céihi na e pineibukenyu. Wâé
heme e mu kom a pipwoééhe me a péém na
e âbé mu ko Padué henye me Kériso Iésu, pa
aceluimikenye.

Go pé ehi ni acéihi

5 É he li é pineko ne pwo a één Krète, ke é
pii tem pie, me go bo tee panebwénihi ni penem
denyu nelang. Be wâé heme go ne ce apihuô te
ni acéihi, ne he ni béé mwopopwaalé.

Pipégali ehi ni apihuô

6-7 Mepwo é ne ko pa apihuô te ni acéihi,
ke wâé heme a mulihen, ke me pipwoiipihi,
ne ânebuhe ni apulie ati, beme te tice celi me
tautieng kon:

Me e te mu ehi ko ê mwoden*;
Me time e uce pipaunueng;
Me time uce pa aûdu;
Me time uce pa a-okéé, me pa apipiéi;
Me time e uce pipwohuô beme hane mwani;
Ke wo lépwo naîn, ke me lépwo acéihi ne ko
Iésu, ke me lé piténelé, ke me time lé uce
mulie hauli.

8 Wâé heme:
E hegi ehi ni apulie na lé tuie ne pelen;

1:4 1.4 Roma 1.7; 2 Korénit 8.23; Galat 2.3; 2 Timoté 4.10 **1:6-7** 1.6 1 Timoté 3.2–7; 2 Timoté 2.24–26 * **1:6-7** 1.6–7 E te mu ehi ko ê mwoden—Grek: Te céiu ê mwoden.

Ke me eânimen ko ni naado na wâé;
Ke me e pininim ehi;
Ke me e mwomwon ke e pipwoiipieng.

9 Ke wâé heme e âcehi a pwooti na juuju, na
patemehi [te ni acéihi]. Ke me wonaa, ke o juuju
a pune, na e ne te ni apulie, ke e pamwoiulé
kon. Ke o jan me e patemehi te lépwona lé
pwobwonihi a pwooti.

Go capuhi ni pwo ni agele!

10 Te nihe hiwon ni apulie na time lé uce
piténedehi, ke lé pigeti ni apulie ko ni pwooti
telé, na piticenaado ne kon. Lé te nihe mu pele
ni Juif na lé caa céihi [ke lé wâgo ko ni béén pie,
me *pwotegoop telé].
11 Wâé heme go capuhi ni pwolé. Be lé
pacémuni ni apulie ko ni naado na time uce
ni juuju, ke lé pwo me pipenem a céihi te ni
pwomwoiu. Ke a céiu mwo, ke lé hane mwani
ko ni gele na lé pii.
12 Be te pa céiu apulie pitemang mu pele lépwo
apulie Krète, na e pii ko ni béén ne ha a puapulie
ten pie:
«Pa apulie mu Krète,
pa agele, me pa apwoemaan.
Te nihe pa awiinaado.
Time e uce piténedekenye;
pa wota apiwii!»

1:10 1.10 1 Timoté 4.7 **1:11** 1.11 2 Timoté 3.5–6; 1 Pétéru 5.2

13 A pwooti naa, ke te a juuju. É mu ko anaa
kuti, ke wâé heme go pacuwolé me péélelé, beme
mwomwon a céihi telé.
14 Ke go pii telé pie, me lé nebwén na lé tee
tabemi ni jemaa ke ni huô na gele te ni béé *Juif.
Be lé jéilé ne ko a juuju.
15 [Lé paciitihi me nye nemwo wii ni béé wi-
inaado. Kehe icehi ana nye temehi pie]:
Ati ni naado, ke wâé
ne te nina wâé ni pwonimelé.
Te tice celi wâé
ne te nina ta ni pwonimelé,
me nina muhi telé me lé céihi.

Wonaa, be ta ni bwo temehinaado telé, me a
*pwocihe na e âbé mu he ni pwonimelé. [Be time
lé mu uce téele pineitééhi nina wâé me nina ta.]
16 Lé pii pie lé temehi Padué, kehe icehi ana é
ne he ni bwomu telé, ke lé piâ ité kojaeng. Time
lé uce piténedeeng, ke muhi ten ko nina lé pwo.
Piticenaado ne ko ati ni penem delé, ke caa te
junihe pwocoon me lé pwo ace céiu naado celi
wâé.

2

A bwo pacémuni ni acéihi

Ni ukéiu

1 Wogo, go Tit, wâé heme go pacémuni lépwo
apulie ko ni cémun na mwomwon.

1:13 1.13 2 Timoté 4.2 **1:14** 1.14 1 Timoté 4.7 **1:16** 1.16 1 Ioane 1.6, 2.4

2 Go pacémuni ni ukéiu aiu, beme lé pipwoiipilé, me pipwocilelé. Ke wâé heme lé mulie ne ha
a céihi, me a pipwoééhe, me a piuca.
3 Ke go pii te ni ukéiu toomwo pie, wâé heme
lé cile ehi a mulie na wâé ne ale Padué. Ke lé
nemwo pipii apulie, ke lé nemwo nihe ûdu tabe
megele. Wâé heme lé habwii ne he ni bwomu
telé, ni naado na wâé me nye pwo. 4 Ke wâé
heme lé pacémuni ni toomwo na pwo ni aiu helé,
beme:
Lé pipwoééhe ni aiu helé, me ni naîlé;
5 Lé pipwoiipilé;
Lé penem ehi ne he ni pomwa telé;
Lé pwo me piwahin jélé ne ko ni aiu helé.

Ke me wonaa, ke ni apulie, ke me time lé o uce
pii me ta a pwooti te Padué.

Ni ewa

6 Go pamwoiu ni ewa, beme lé pipwoiipilé.
7 Ke wogo mwo, na ati he ni bwomu tem, ke
wâé heme go habwii telé ni ju bwomu tenye. Ke
go pacémunilé, ha a ju pwonimem.
8 Wâé heme ni pwocihe tem, ke me juuju, ke
wâé, beme time lé o uce pipiiko. Ke wo lépwo
apwotahinaado ne konye, ke me o tanim jélé, be
o te tice celi lé tooli me lé pipii me ta genye kon.

Ni apenem tice ja kon

9 Wo [lépwo acéihi na] lépwo *apenem tice
ja kon de ni apulie, ke wâé heme lé pwo me
piwahin jélé ne ko ni caa telé, na ati he ni naado.

2:3 2.3 1 Timoté 3.11 **2:5** 2.5 Éféso 5.22 **2:7** 2.7 1 Timoté 4.12 **2:8** 2.8 1 Pétéru 2.15 **2:9** 2.9 1 Timoté 6.1

Wâé heme lé hane ace bwopwonen me piwâé jélé
me ni caa telé. Ke me time lé uce hegi ne telé ko
a okéé.
10 Ke me lé nemwo bunelé. Wâé heme lé
habwii telé pie lé juuju, ke lé mwomwon ne ha
ati ni naado na lé pwo. Ke me wonaa, ke lé
o alihi wo lépwo apulie pie a pwooti te Padué,
pa *aceluimikenye, ke a naado na nihe wâé, ke
*adéihi.

A mulie na mwo coho

11 Wo Padué, ke e caa habwii a *pipwoééhe tice
ja kon den, beme e celuimi ati ni apulie.
12 Ke e pacémunikenye ko a pipwoééhe ten
naa, beme nye necu ati ni huô na time nye uce
paciiti Padué kon, me nina te nimenye kon na ta.
Ke me wonaa, ke nye mulie ha a benaamwon ce,
ha a mulie na pipwoiipihi, ke mwomwon, ke nye
paciiti Padué.
13 Genye *ucéihi ne ha a céihi a tan na te nihe
wâé. É ha a tan naa, ke e bo mwojuia mwo wo
Iésu Kériso ne ha a bwo ubwo na a wâé ten. Be
weeng Padué henye, ke pa aceluimikenye.
14 E caa patupwo a mulihen, beme e tuwokenye
koja ati ni bwomu tenye na ta. Ke e pwo me
wogenye a puapulie ten, na caa tice ta kon, ke te
cuwo ko nimen me e pwo ana wâé.
15 Weengaa ana wâé heme go pacémuni ati ni
apulie kon, ke go pamwoiulé, ke go pacihelé. Be
etem a mwomwon me go wonaa. Ke go nemwo
uce pwo me e téétiko wo pace céiu apulie.

2:12 2.12 1 Ioane 2.16 **2:14** 2.14 Exode 19.5; Deutéronome 4.20, 7.6; Ézékiel 37.23; Galat 1.4; 1 Pétéru 2.9 **2:15** 2.15 1 Timoté 4.12

3

Geé hane me geé pwo ana wâé

1 Go paniimihi [te ni acéihi na élé pelem ne
Krète] pie, me lé pwo me piwahin jélé ne ko ni
daame, me ni apihuô, me ni gupéno, ke me lé
piténedelé. Ke wâé heme lé te cuwo ko hane me
lé pwo ni penem na wâé.
2 Lé nemwo pii me ta ce béé apulie. Ke lé
nemwo pitaacunaado. Wâé heme lé pipwoiipilé,
me bwala jélé, ke me lé pwo me piwahin jélé, ne
ânebuhe ati ni apulie.
3 A juuju pie, é ha a benaamwon na mwo
time celuimikenye, ke mwo te tice aceli nye
temehi [ne ko Padué]. Ke muhi tenye me nye
piténedeeng. Ke nye pipatupwokenye, beme
nye piâ ité kojaeng. Ke wogenye ni *apenem tice
ja kon ne ko nina te nimenye kon na ta, me ni
pipwodéén hauli. Nye mulie ha a mulie na ta.
Nye pitaaba. Ke pimuhi tenye konye.
4 Kehe icehi ana:
E habwii a bwo wâé nang
wo Padué pa *aceluimikenye,
be e pipwoééhenye.
5 E te celuimikenye cehi
ko a *pipwoééhe tice ja kon den,
kehe time uce wogenye,
na genye piceluimikenye
ko ni penem denye.
E ne me puukenye
ko a *Jenen Iitihi.

3:1 3.1 Roma 13.1–7; 1 Pétéru 2.13–14 **3:3** 3.3 1 Korénit 6.11; Éféso 2.2, 5.8 **3:5** 3.5 Éféso 5.26; 2 Timoté 1.9

[E puu ni ta pwo tenye
mu he ni pwonimenye.]
E ne me nye âbeele cemwo,
ke e ne tenye a mulie
na mwo coho.
6 E ne konye a Jenen Iitihi
mu ko Iésu Kériso,
pa aceluimikenye.
7 E ne me nye mwomwon
ne ânebuhen,
mu ko a pipwoééhe ten.
O mu konye a *mulie dieli mwo,
be e caa mi pii,
ke genye te céihi ne kon.

8 Weengaa a pwocihe na a juuju.

Necu ni picihe ko a pwoiitihi

Nimung go Tit me go mwoiu ko pii ninaa, te ati lépwo acéihi ne ko Padué. Be me wonaa, ke me lé te cuwo ko pwo ni penem na wâé. Ke me nina lé pwo, ke o wâé heme junaado ne te ni apulie ati.

9 Go pile ni jepule hauli ne ko ni nii ni watihenye: [ni bwo pipii delé ne ko a pwoiitihi]. Go cela ko ni pitaacunaado ko ni *patén de Moosé. Be ati ninaa, ke piticenaado ne kon, ke time uce ni naado na e picani tenye.

10 Hemepie pwo pace apulie celi e pwo me time lé uce piténelé ne ni acéihi, ke go cihe ten a bécéiuhen, ke a béalohen. [Ke mepie time e uce piténedeko] ke go neeng ité koja ni acéihi.

3:6 3.6 Apostolo 2.17–18 **3:9** 3.9 2 Timoté 2.14,16 **3:10** 3.10 Mataio 18.15–17

11 Be pa apulie na e wonaa, ke e caa padep koja
a juuju. Ke e pwo ana ta, ke e te picieeng mwo.

Bénebwéne pwooti

12 É bo ne lé céiiko Artémas, ai wo Tichike. Ke
mepie e tuie lé, ke go piepin ko âbé tooéo ne ha
a pwomwo ubwo Nikopolis. Be nimung me é mu
lang, ha a benaamwon ko ta-amu.
13 Ke go picani te Zénas pa avoka*, me Apolos,
ke geé piwâam ko a bwo engen delu kojakewé,
beme o te tice celi tice telu.
14 Be me wonaa, ke ni acéihi béénye [ne Krète]
ke me lé picaa a bwo pwo ne nina wâé, beme lé
picani te nina tice telé. Be wâé heme pwo ce
acehi ni penem delé.

Bépinelé

15 Ati ni acéihi na élé pelong, ke lé adéiko. Ke
go pwobwocu te ni ju béénye ne ha a céihi, na
élé lang.
Ke me e mu pelewé ati a pipwoééhe tice ja kon
de Padué.

Adéikewé!

3:12 3.12 Éféso 6.21–22; Kolosé 4.7–8 **3:13** 3.13 Apostolo 18.24; 1 Korénit 3.5–6, 16.12 * **3:13** 3.13 Pa avoka—Avocat. Pa apipwopainye ne he mwotautinaado. **3:14** 3.14 Éféso 4.28

Tii Iitihi: Élele Iitihi na mwo Coho

Cemuhî: Tii Iitihi: Élele Iitihi na mwo Coho (New Testament)

copyright © 2017 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Cemuhî

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-16

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 1 Oct 2024 from source files dated 29 Jan 2022
f8ee0ae8-19d4-5493-b0f2-3132fc194785